

2022-10-27

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

s.sof@regeringskansliet.se

Diarienummer S2022/03154

Remissyttrande avseende Ledarhundar (Ds 2022:16)

DISA Dogs in Service & Aid AB, hädanefter förkortat DISA, är en av två svenska leverantörer av ledarhundar sedan upphandling av ledarhundar startade år 2005. Vi har levererat ett stort antal ledarhundar samt står även för den unika kunskap det innebär att träna ihop en ledarhund med en person med synnedsättning. Att få fram ledarhundar och den expertis vi har kräver många års erfarenhet av detta hantverk till yrke.

Sammanfattning

DISA tillstyrker att staten även framöver ska ansvara för delar av ledarhundsverksamheten.

DISA avstyrker förslaget om att ansvaret för ledarhundsverksamheten ska flyttas från Synskadades Riksförbund till en förvaltningsmyndighet. Vi anser att verksamheten ska bedrivas på samma sätt som idag. DISA avstyrker därmed även förslaget om att ansvaret för verksamheten ska överföras till Myndigheten för delaktighet. Vi anser att Synskadades Riksförbund är de som har bäst inblick, kunskap och helhetsbild för personer med synnedsättning och de bedriver en fungerande ledarhundsverksamhet redan idag.

DISA tillstyrker förslaget om villkor för dispositionsrätt till ledarhund men anser att åldersgränsen kan sänkas. Vi anser vidare att kraven på hunden fysiska och psykiska välmående och utbildningen för förarna bör skärpas upp oavsett vem som blir huvudman.

Avsnitt 5.1

Möjligheten för personer med synnedsättning att få disponera en ledarhund bör vara statens ansvar

DISA tillstyrker. För att kunna ge personer med denna funktionsnedsättning full delaktighet i samhället bör staten ha ett huvudansvar.

DISA Dogs in Service & Aid AB

Avsnitt 5.2

Ledarhundsverksamheten ska föras över till en förvaltningsmyndighet

DISA avstyrker förslaget om att ansvaret för ledarhundsverksamheten ska föras över från Synskadades Riksförbund till annan huvudman.

Synskadades Riksförbund har under lång tid byggt upp en fungerande verksamhet vad gäller ledarhundar åt personer med synnedsättning, och har tillsammans med leverantörer av ledarhundar och kursverksamhet en unik expertis och kunskap. Att Synskadades Riksförbund tillåts fortsätta sitt nuvarande uppdrag och samarbete med syncentralerna anser vi ger bäst förutsättningar för att personer med synnedsättning ska få kompetent hjälp.

Avsnitt 5.3

Ledarhundsverksamheten bör föras över till Myndigheten för delaktighet

DISA avstyrker av samma skäl som under avsnitt 5.2. Ansvaret för ledarhundsverksamheten bör ligga hos den aktör som har den unika helhetsbilden och kan ge bäst hjälp och support för personer med synnedsättning. En ledarhund är ett väldigt speciellt hjälpmedel, dessutom en levande individ, vilket i sig kräver en nischad och djupgående expertis. Att personalen för ledarhundsverksamheten har en helhetsbild för funktionsnedsättningen, har kunskapen om dess olika hjälpmedel samt har mångårig kunskap är också oerhört viktigt. Konsekvensen av en flytt är, trots ett gediget förarbete, inte tillräckligt utredd, och risken med att upphandla denna specifika kunskap kan bland annat medföra ökade kostnader i form av mer support till förarna.

Verksamheten är redan idag samlad på ett ställe (Myndigheten för delaktighet sköter endast upphandlingarna), så det argumentet är inte tillräckligt starkt för att riskera att bryta upp den från nuvarande huvudman.

Avsnitt 5.7

Villkor för att beviljas en dispositionsrätt till ledarhund

DISA tillstyrker förslaget bara delvis.

DISA Dogs in Service & Aid AB

DISA anser inte det skäligt med ett krav på åldersgräns på 18 år för att kunna ansöka om eller tilldelas en dispositionsrätt till ledarhund. Det ska självklart ställas höga krav på att ledarhunden ska garanteras god omsorg och goda levnadsvillkor. Men det finns redan idag många assistanshundar av annat slag som arbetar med barn och ungdomar med väldigt bra resultat. Psykisk ohälsa hos barn och ungdomar är idag stor, än större hos barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och variationer. Att en hund hjälper både psykiskt och fysiskt är vetenskapligt bekräftat. Givetvis behöver det göras en individuell bedömning och det yttersta ansvaret ska ligga på målsman.

Avsnitt 5.9

Krav på utbildning och veterinärvård

DISA menar på att eftersom staten har tagit ett ansvar för ledarhundar, ska också hjälpmedlet fungera på det sätt det är tänkt. Fysisk välmående är självklart viktigt – men den psykiska biten, vilket innebär koll på hundens och förarens psykiska välmående, är kanske ännu viktigare. Vi har ett stort ansvar när vi tar ut hundar för detta uppdrag, och en hund som mår bra psykiskt arbetar bra. Fokus ska alltså ligga på utbildning och regelbundna uppföljningar för att stötta ekipaget, och här kan man med fördel titta på och ta lärdom av hur man arbetar internationellt. DISA ser gärna en mer djupgående analys av ekipagets fortsatta utbildning för att de ska jobba bra i så många år som möjligt. Detta är då även ekonomiskt fördelaktigt.

Avsnitt 5.15

Uppföljning av verksamheten

DISA tycker att en uppföljning av ledarhundsverksamheten, oavsett om ett byte av huvudman sker eller inte, är värdefullt.

I detta ärende har även Carin Sandersnäs, Göta Hund AB samt Jenny Lindgren, Expose Ledarhundar AB varit beslutande. Dessa företag är underleverantörer av ledarhundar sedan upphandlingen av ledarhundar startade 2005.

Anette Johansson

VD

DISA Dogs in Service & Aid AB

DISA Dogs in Service & Aid AB